

لیسا اسکینگریول مک مورتری، جی. جی. مک مورتری

تعاونی‌ها و توسعه‌ی برابری جنسیتی

پژوهش مشترک سازمان بین‌المللی کار و اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون

ترجمه‌ی

فیروزه معتمد

Advancing Gender Equality: The Co-operative Way

by Lisa Schincariol McMurtry & JJ McMurtry

International Labour Organization, Geneva, Switzerland, 2015

Translated by Firouze Mo'tamed

Chakse Publication, Tehran, 2017

Email: chakse.pub@gmail.com

سرشناسه: اسکین کریول مک‌مورتی، لیزا (Schincariol McMurtry, Lisa) عنوان و نام پدیدآور: تعاونی‌ها و توسعه‌ی برابری جنسیتی — پژوهش مشترک سازمان بین‌المللی کار و اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون / لیزا مک‌مورتی، جی. جی. مک‌مورتی: ترجمه‌ی فیروزه معتمد. مشخصات نشر: تهران: چکسه، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: [۶۴] ص.: مصور، جدول، نمودار؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۴۳-۰۰-۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

بداشت: عنوان اصلی: Advancing Gender Equality: The Co-operative Way, 2015

بداشت: کتابخانه به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر: پژوهش مشترک سازمان بین‌المللی کار و اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون.

موضوع: تبعیض جنسی علیه زنان — نمونه‌پژوهی (Sex Discrimination Against Women — Case Studies)

شناسه‌ی افزوده: مک‌مورتی، ج. ج. (McMurtry, J. J.)

شناسه‌ی افزوده: معتمد، فیروزه، مترجم

شناسه‌ی افزوده: سازمان بین‌المللی کار (International Labour Organization)

شناسه‌ی افزوده: اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون (International Cooperative Alliance)

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۵۷۳/۲۳۷ HC

رده‌بندی دیویی: ۳۰۵/۴۲

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۲۹۴۲۴۷۵

لیزا اسکین کریول مک‌مورتی، جی. جی. مک‌مورتی

تعاونی‌ها و توسعه‌ی برابری جنسیتی

پژوهش مشترک سازمان بین‌المللی کار و اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون

ترجمه‌ی فیروزه معتمد

چاپ نخست: زمستان ۱۳۹۶

ویرایش و صفحه‌آرایی: غلام‌حسین دهقانی

طرح جلد: محمودرضا لطیفی

چاپ و صحافی: پنج‌رنگ

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

نشر چکسه

سعادت‌آباد، خ. شقایق چهارم، خ. شقایق یکم، شماره‌ی ۱۱، ط. ۱، واحد شرقی.

کد پستی: ۱۴۶۵۸۳۴۱۴، تلفن: ۸۵۷۲۱۰۶

قیمت: ۶,۰۰۰ تومان

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	روش‌شناسی
۱۱	پیمایش
۱۵	مصاحبه‌ها
۱۶	محدودیت‌های مطالعه
۱۹	یافته‌ها
۱۹	دست‌آوردهای برابری جنسیتی در بخش تعاون
۱۹	تأثیرات بخشی
۲۰	مزایای قابل مشاهده‌ی تعاونی‌ها برای برابری جنسیتی
۲۶	تفاوت تعاونی‌ها
۲۶	ارزش‌ها و اصول تعاون
۳۰	پیشرفت‌های آتی
۳۲	زنان در رهبری تعاونی
۳۵	راهکارهای برابری جنسیتی
۴۰	تعاون میان تعاونی‌ها

۶ تعاونی‌ها و توسعه‌ی برابری جنسیتی

- ۴۱ موانع فرهنگی
- ۴۵ نقش دولت (حکومت)
- ۴۹ نتیجه‌گیری
- ۵۰ پیوست ۱: پرسش‌نامه‌ی پیمایش
- ۶۱ پیوست ۲: پرسش‌های مصاحبه

مقدمه

پدیرش بیانیه، برنامه‌ی کارپکن^۱ که در چهارمین کنفرانس جهانی درباره‌ی زنان در ۱۹۹۴ تصویب رسید، مبنای اقدام برای دستیابی به برابری جنسیتی در تمام زمینه‌های زندگی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سیاسی را بنا نهاد. بیست سال بعد، سازمان بین‌المللی کار^۲ و اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون^۳ بار دیگر گرد هم آمدند تا عملکرد یک بخش اقتصادی معین — یعنی نهضت تعاون — را در تأثیرگذاری بر (و تأثیر پذیری از) توسعه‌ی توانمندسازی زنان و برابری جنسیتی ارزیابی کنند.

طی دودهمی اخیر، اگرچه گام‌های لندی را مسیر تحقق برابری جنسیتی برداشته شده است، مشاهده می‌شود که نابرابری‌های جنسیتی عمیقی هم‌چنان در سرتاسر جهان باقی هستند و در بازارهای کار و دیگر حوزه‌ها خود را نشان می‌دهند. در مقایسه با مردان، عواید زنان مانند کدش، هم‌چنان کم‌تر است. آن‌ها بیش‌تر در کار بدون دست‌مزد حضور دارند، و بیش‌تر در معرض این هستند که از کار شایسته و فرصت‌های پیشرفت کنار گذاشته شوند. با در نظر گرفتن این‌که موضوع برابری جنسیتی به‌عنوان یکی از بنیان‌های توسعه‌ی

1 Beijing Declaration and Platform for Action

2 International Labour Organization (ILO)

3 International Co-operative Alliance (ICA)

۸ تعاونی‌ها و توسعه‌ی برابری جنسیتی

پایدار اقتصادی و سلامت اجتماعی گسترده هر روز بیش از پیش اهمیت می‌یابد، نیاز به الگوهای جایگزین توسعه که برابری زنان را در کانون توجه خود قرار می‌دهند، احساس می‌شود.

بنگاه‌های تعاونی — که ریشه در ارزش‌های خودیاری، برابری و عدالت و هم‌چنین رشد اقتصادی از طریق همکاری و فرایندهای دموکراتیک دارند — از ۱۹۸۰ و جایگاه خوبی برای پاسخ به این نیاز برخوردارند.

طرح کلی برای دهه‌ی تعاون^۱ که در سال ۲۰۱۲ به تصویب مجمع عمومی اتحادیه‌ی بین‌المللی تعاون رسیده است، چشم‌اندازی از چهار آرزوی اصلی نهضت تعاون را به دست می‌دهد. طبق این طرح کلی، یکی از حوزه‌های مهمی که نهضت تعاون باید در آن توسعه پیدا کند، ایجاد فرصت‌های اقتصادی برای افراد به‌حاشیه‌رانده‌شده و محروم — به‌ویژه زنان — است. حوزه‌ی مهم دیگر «تقویت مشارکت اعضا و ساختار اداره‌کردن به سطحی نو» است که مستلزم دست‌شستن به هم عضویت و دربرگرفتن زنان بیش‌تر و نیز بهره‌گیری بیش‌تر از مشارکت اعضای زن در فرایندهای دموکراتیک تعاونی‌هاست. با وجود گرایش تعاونی‌ها به برابری جنسیتی در سیاست و عملکرد، شواهد چندانی وجود ندارد که نشان دهد آیا تعاونی‌ها تأثیری بر توانمندسازی زنان و برابری جنسیتی داشته‌اند یا نه؛ و اگر بله، به چه شیوه‌هایی. گزارش حاضر به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤالات^۲ است. این گزارش با استفاده از پیمایش‌ها و مصاحبه‌های انجام‌شده با متخصصان و فعالان نهضت‌های تعاون، کار و زنان، مروری کلی بر مرزهای مشترک میان نهضت تعاون، توانمندسازی زنان و برابری جنسیتی، یافته‌ها حاکی از آن‌اند که نمونه‌های متعدد برابری جنسیتی در سرتاسر

1 Blueprint for a Cooperative Decade

2 Knowledge gap

نهضت‌های مختلف تعاون تحقق یافته‌اند و الگوی تعاونی به‌طور ویژه در تأمین توانمندسازی زنان و دغدغه‌های برابری جنسیتی موفق بوده است. با این حال، یافته‌ها مؤید این واقعیت نیز هستند که هم‌چنان موانع متعددی در زمینه‌ی توانمندسازی زنان در نهضت تعاون و شکاف‌هایی در برابری جنسیتی، وجود دارند. در راستای چاره‌جویی برای این موانع و شکاف‌ها، این گزارش توصیه‌هایی برای سیاست‌گذاری و اجرا دارد و هم‌چنین، حوزه‌هایی را که بازمند پژوهش بیش‌تر هستند نشان می‌دهد.

اتحادی بین‌المللی تعاون و سازمان بین‌المللی کار تعاونی را «انجمنی خودگردان» تعریف می‌کنند «متشکل از اشخاصی که به‌طور داوطلبانه دور هم جمع می‌شوند و نیازها و آمال مشترک اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی‌شان را از طریق بنگاه‌های تعاون، مالکیت جمعی‌شان است و به شکلی دموکراتیک اداره می‌شود برطرف می‌سازند».

منبع: <http://ica.coop/en/whats-co-op/co-operative-identity-values-principles>